

UTVISNING EØS-BORGER

En brosjyre i utlendingsrett



Jussbuss

Denne brosjyren er utgitt av rettshjelpsorganisasjonen Jussbuss. Brosjyren er sist oppdatert i november 2017 av utlendingsrettsgruppa på Jussbuss.

Har du spørsmål, eller vil du ha mer informasjon, finner du kontaktinformasjon til Jussbuss på baksiden av brosjyren.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. INNLEDNING.....	2
2. HVA ER UTVISNING?.....	2
3. EØS-BORGERE.....	2
3.1 Hvem er EØS-borgere?.....	2
3.2 Oppholdsrett for EØS-borgere.....	3
4. VILKÅRENE FOR UTVISNING AV EØS-BORGERE.....	3
4.1 Grunnvilkåret	4
4.2 Personlige forhold	4
4.3 Forholdsmessighet.....	6
4.4 Innreiseforbudets varighet	10
5. KORT OM VERN MOT RETUR.....	10
6. SAKSGANGEN.....	13
6.1 Oversikt over saksgangen.....	13
6.2 Utreisefrist og utsatt iverksettelse.....	15
7. HVORDAN SKRIVE TILSVAR/KLAGE.....	15
8. OPPHEVELSE AV INNREISEFORBUDET OG KORTVARIG BESØK	17
9. RETTSKILDER.....	17
10. KONTAKTINFORMASJON.....	18

1. INNLEDNING

Denne brosjyren gjelder utvisning av EØS-borgere. Hvis du kommer fra et land som ikke er omfattet av EØS-avtalen (se punkt 3.1), gjelder andre regler for deg. Jussbuss har også utgitt en brosjyre om reglene i slike tilfeller som du i så fall kan se på.

I brosjyren er Utlendingsdirektoratet forkortet til UDI, og Utlendingsnemnda til UNE. UDI er de som fatter det første vedtaket i en utvisningssak. UNE er klageorganet, og gjør den endelige behandlingen av saken hvis du velger å klage.

2. HVA ER UTVISNING?

Et utvisningsvedtak betyr at du må forlate landet og at du ikke kan komme tilbake i en viss periode. Du får med andre ord et *innreiseforbud* (se punkt 4.4). Det er straffbart å dra tilbake til Norge før innreiseforbudet er utløpt, og dette kan innebære fengsel.

Utvisning er derfor noe annet enn *bortvisning*, hvor du bare må forlate landet og ikke får et forbud mot å komme tilbake.

Det er også viktig å skille mellom utvisning og *utreisefristen* (se punkt 6.2). Hvis du har fått en utreisefrist må du forlate landet før fristen går ut. En utreisefrist betyr ikke i seg selv at du får et forbud mot å komme tilbake, det gjelder bare hvis du også har fått et innreiseforbud.

3. EØS-BORGERE

3.1 Hvem er EØS-borgere?

En EØS-borger er en person som er statsborger i et land som er omfattet av EØS-avtalen. Hvis du er statsborger i et annet land, men har oppholdstillatelse i et EØS-land, regnes du allikevel ikke som EØS-borger.

Per november 2017 er følgende land med i EØS: Belgia, Bulgaria, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Hellas, Irland, Island, Italia, Kroatia, Kypros, Latvia, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Malta, Nederland, Polen, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia,

Spania, Storbritannia, Sverige, Sveits, Tsjekkia, Tyskland, Ungarn og Østerrike

Hvilke land som er omfattet av EØS-avtalen endres iblant. For en oppdatert liste, se <https://www.udi.no/ord-og-begreper/eueos-borger/>.

Hvis du er norsk statsborger kan du ikke utvises fra Norge.

3.2 Oppholdsrett for EØS-borgere

Utgangspunktet etter EØS-avtalen er at alle borgere fra EØS-land fritt skal kunne forflytte seg mellom EØS-landene. En EØS-borger har derfor i utgangspunktet rett til å dra til et hvilket som helst EØS-land og oppholde seg der.

Reglene i Norge er sånn at du bare kan være her helt fritt i tre måneder. Hvis du skal ha oppholdsrett utover det, må du ha et grunnlag for det. Det kan for eksempel være at du jobber eller studerer, eller bor i Norge med nære familiemedlemmer som har oppholdsrett som EØS-borgere. Som nære familiemedlemmer regnes foreldrene dine og eventuelt samboer/ektefelle og barn/stebarn hvis du har det.

Ved vurderingen av om vilkårene for utvisning er oppfylt (se punkt 4), har det betydning om du har oppholdsrett i Norge, og hvor lenge du har hatt dette. Etter fem år med sammenhengende oppholdsrett i Norge får du det som kalles varig oppholdsrett. Hvis du har varig oppholdsrett må UDI ha en sterkere begrunnelse for å utvise deg enn ellers. Og hvis du har vært her med oppholdsrett i ti år eller mer skal det enda mer til før du kan bli utvist.

4. VILKÅRENE FOR UTVISNING AV EØS-BORGERE

For å kunne bli utvist fra Norge som EØS-borger, er det tre vilkår som må være oppfylt. Disse kaller vi *grunnvilkåret*, *personlige forhold* og *forholdsmessighet*. Hvis ett eller flere av disse vilkårene ikke er oppfylt, kan ikke myndighetene utvise deg.

En utvisning er et inngrep i retten til fri bevegelse som gjelder for alle EØS-borgere. Inngrep i denne retten kan bare skje når det er helt nødvendig. Myndighetene må derfor vurdere nøye om

utvisning skal skje, og har en plikt til å begrunne grundig hvorfor de mener det er nødvendig.

Nedenfor gjennomgår vi vilkårene, og gir råd til hva som er viktig å få med når du skal skrive tilsvaret til forhåndsvarsel eller klage i en utvisningssak (se punkt 6 om saksgangen).

4.1 Grunnvilkåret

Grunnvilkåret for å kunne utvise deg er at «hensynet til offentlig orden eller sikkerhet tilsier det» (utlendingsloven § 122 første avsnitt). Dette vilkåret vil være oppfylt hvis du har *gjort noe straffbart*, og det er som regel i slike tilfeller myndighetene vil vurdere utvisning.

Når det gjelder spørsmålet om du har gjort noe straffbart, ser UDI bare på om du er *dømt* for noe straffbart. De tar ikke hensyn til om du mener at du er uskyldig dømt. Jussbuss jobber ikke med å gjenoppta straffesaker, men hvis du har spørsmål om dette, kan du kontakte Gjenopptakelseskommissjonen (se punkt 10 for kontaktinformasjon).

I noen tilfeller kan det også være andre forhold som faller inn under hensynet til offentlig orden eller sikkerhet. Blant annet kan dette være hvis myndighetene mener at du er *avhengig av narkotiske stoffer* eller at du lider av en *alvorlig sinnslidelse*. Dette er bare et grunnlag for å utvise deg hvis du har vært rusavhengig eller sinnslidende siden *før* du kom til Norge. Det er svært sjelden at noen blir utvist fordi de er rusavhengige eller sinnslidende.

4.2 Personlige forhold

UDI kan bare utvise deg hvis det er *personlige forhold* ved deg som innebærer en «*tilstrekkelig alvorlig trussel* mot grunnleggende samfunnshensyn» (utlendingsloven § 122 første avsnitt). Med dette mener de at det må være fare for at du kan gjenta de handlingene de vurderer å utvise deg for. I tillegg må handlingene være alvorlige nok til at det er nødvendig å utvise deg.

Når UDI vurderer dette, er det særlig to ting de ser på. Det ene er hvor mange ganger du er straffedømt, og det andre er hvor alvorlige lovbruddene er.

Når UDI bedømmer hvor alvorlig et lovbrudd er, ser de først og fremst på hvor høy straff det er mulig å få for et slikt lovbrudd, altså det som kalles strafferammen. Det er også relevant hvor lang straff du faktisk fikk. Hvis du bare har begått ett eller noen få lovbrudd med lav strafferamme, kan det hende at dette ikke er nok til å utvise deg.

For å vise at dette vilkåret ikke er oppfylt, må du prøve å få frem alt som tilsier at lovbruddene du har begått *ikke var så alvorlige*. Hvis du fikk lav straff må du påpeke dette, og vise hvorfor du fikk lav straff.

I tillegg må du forsøke å vise at det *ikke er sannsynlig at du kommer til å begå nye lovbrudd*, for eksempel fordi du har endret atferd etter å ha gått på kurs i fengselet, blitt rusfri eller lignende. Hvis det var en spesiell årsak til at du begikk lovbruddet kan det være fint å vise til dette, fordi dette kan bety at du ikke er en «vaneforbryter». I denne sammenhengen er det også relevant om du har brutt ut av et kriminelt miljø som har vært årsaken til de straffbare handlingene du har gjort. Hvis dette er første gangen du er straffedømt er det viktig at du påpeker det.

Ved vurderingen av om hensynet til offentlig orden eller sikkerhet tilsier utvisning, og om det foreligger personlige forhold ved deg som gjør utvisning nødvendig, vil det som nevnt ha betydning *hva slags oppholdsgrunnlag* du har i Norge (se punkt 3.2). Derfor kan det være lurt å få frem i tilsvaret eller klagen hva som er grunnlaget for oppholdsretten din. Du kan for eksempel vise til at du har hatt lovlig arbeid eller studert, eller at du har familie her som du bor med. Det er fint om du kan dokumentere dette, for eksempel med skattekort, arbeidskontrakter eller papirer fra skolen du har gått på.

4.3 Forholdsmessighet

Selv om grunnvilkåret og vilkåret om personlige forhold er oppfylt, kan UDI allikevel ikke utvise deg hvis det vil være «uforholdsmessig» (utlendingsloven § 122 fjerde avsnitt). Med dette menes det at det å utvise vil være en for streng reaksjon sammenlignet med det du utvises for. Når UDI vurderer dette, ser de først og fremst på *hvor alvorlige* forholdene du er dømt for er, og *hvor sterk tilknytning* du har til Norge. Hvis du har *nær familie i Norge* må UDI også vurdere hvilke konsekvenser en utvisning vil ha for dem.

Utgangspunktet er at det skal ganske lite til før myndighetene kan utvise deg. Med andre ord er det som regel avgjørende at du kan vise til en sterk tilknytning til Norge for å unngå utvisning. Nedenfor er en oversikt over det mest relevante i vurderingen.

Forholdets alvor

Når UDI vurderer forholdets alvor ser de på de konkrete omstendighetene i saken din for å bedømme hvor grovt de mener det du har gjort er. Hvis UDI mener at lovbruddet er alvorlig, må du som regel kunne vise til en sterk tilknytning til Norge for ikke å bli utvist. UDI ser særlig på dette:

- Strafferammen: Hvor streng straff du *kunne ha fått* for lovbruddet du er dømt for. Strafferammen viser hvor alvorlig myndighetene generelt ser på denne typen lovbrudd.
- Faktisk utmålt straff: Hvor streng straff du *faktisk fikk*. Hvis du fikk kort straff i forhold til strafferammen, tilsier det at det var konkrete omstendigheter i din sak som gjorde forholdet mindre alvorlig.
- Formildende omstendigheter: De konkrete omstendighetene i saken som gjør lovbruddet mindre alvorlig, kalles formildende omstendigheter. Du kan vise til det som står i dommen om dette. Hvis du tilstod lovbruddet og på annen måte har vært behjelpelig under etterforskningen og rettssaken, er det fint om du får med det.

- Skjerpende omstendigheter: Skjerpende omstendigheter er forhold ved lovbruddet som gjør det mer alvorlig enn et normalt tilfelle. UDI vil se på hva som står i dommen om dette.
- Gjentakelsesfare: UDI vurderer også ved dette vilkåret om de mener det er fare for gjentakelse. I denne sammenhengen vil de se på om du tidligere har blitt straffedømt. På samme måte som ved vurderingen av personlige forhold (se punkt 4.2), må du prøve å få frem alt som tilsier at du ikke kommer til å begå nye lovbrudd. Hvis du ikke har blitt dømt tidligere, bør du få frem det. Hvis du har begått nye kriminelle forhold etter at du fikk forhåndsvarsel om utvisning (se punkt 6 om saksgangen), vil UDI vurdere dette som at gjentakelsesfaren er større.

Tilknytning til riket

Når UDI vurderer hvor sterk tilknytning du har til Norge, ser de først og fremst på den tilknytningen du har fått mens du har hatt oppholdsrett (se punkt 3.2 om ulike typer oppholdsgrunnlag). Hvis du ikke har hatt oppholdsrett, vil UDI ofte si at du har svak tilknytning til Norge, selv om du har vært her lenge. Men selv om du ikke har hatt oppholdsrett mens du har vært her, er det fortsatt viktig at du får frem den tilknytningen du har til Norge.

Nedenfor er en liste over ting det kan være spesielt lurt å få med i et tilsvarende eller klage:

- Hvor gammel du var da du kom til Norge: Jo yngre du var da du kom til Norge, jo sterkere tilknytning mener UDI at du har til Norge.
- Hva slags oppholdsrett du har (se punkt 3.2).
- Hvor mange år du har vært i Norge.
- Hvor integrert du er i det norske samfunnet: Her kan du skrive om lovlig jobb og utdanning i Norge, tillitsverv, fritidsaktiviteter, sosialt nettverk, om du snakker norsk, og alt annet som viser din tilknytning til det norske samfunnet.

- Helsetilstanden din: Hvis du har helseproblemer kan dette gjøre det urimelig å utvise deg. Dette gjelder særlig om du har et helsetilbud i Norge som du ikke vil kunne få i hjemlandet. Hvis du har problemer med helsa kan det derfor være lurt å dokumentere det, for eksempel ved legeattest. Hvis du får behandling for plagene er det også fint om du kan dokumentere det.
- Familie i Norge: Her ser UDI først og fremst på ektefelle, samboer og mindreårige barn i Norge, men også annen familie kan vise at du har tilknytning til Norge. Dersom du har barn i Norge er det veldig viktig at du får frem dette. Det er også viktig at du viser at du har samvær med barna dine. Dette kan du dokumentere ved å sende inn samværsavtale og utskrift av besøksjournalen fra fengselet hvis du får besøk av barna dine mens du soner. Familie regnes ofte som sterk tilknytning, men det kommer an på hvor nær kontakt dere har.
- Når familielivet ble etablert: Hvis dere ble en familie etter at du burde forstått at du kunne bli utvist, har dere ikke like sterkt krav på beskyttelse av familielivet i Norge, og det vil være lettere for UDI å utvise deg selv om du har familie her.

Også andre ting enn det som er nevnt kan være relevant. For eksempel kan du nevne vennskap, kjæresteforhold osv.

Tilknytning til hjemlandet

UDI legger også noe vekt på hvilken tilknytning du har til hjemlandet ditt. UDI ser blant annet på hvor gammel du var da du dro fra hjemlandet, om du har reist tilbake på besøk, om du har familie der, og om du snakker hjemlandets språk. Hvis du har liten tilknytning til hjemlandet ditt, for eksempel fordi du forlot hjemlandet i ung alder, kan det bety at det skal mer til for å utvise deg. Hvis du har liten tilknytning til hjemlandet bør du derfor få frem det.

Hensynet til familien

Når UDI vurderer å utvise deg, må de også vurdere hvordan utvisningen vil påvirke eventuell familie du har i Norge. All familie er i utgangspunktet relevant, men UDI ser først og fremst på hvordan utvisningen vil påvirke nære familiemedlemmer. Med dette menes barn, ektefelle og samboer.

Utvising er ikke nødvendigvis uforholdsmessig selv om familien vil bli splittet. UDI ser blant annet på om det er *mulig for dere å fortsette familielivet i hjemlandet ditt* hvis du blir utvist. Hvis de andre i familien ikke har noen særlig tilknytning til hjemlandet, bør du påpeke det. UDI vil i den sammenhengen se på om familiemedlemmene er fra samme land som deg, om de har vært på besøk i landet, om de kjenner kulturen eller kan språket, barnas alder og om de har hatt skolegang i Norge.

I tillegg vurderer UDI hvordan det vil påvirke familien din om du blir utvist. Det er derfor særlig relevant om du *tar vare på og/eller forsørger* noen i familien, for eksempel ektefelle eller barn. Hvis noen i familien din har *dårlig helse* er dette også relevant.

Barnets beste

UDI er forpliktet til å vurdere *hensynet til barnets beste*. Det betyr at UDI er nødt til å legge særlig vekt på hvordan utvisningen vil påvirke eventuelle barn du har. UDI ser blant annet på hvor gamle barna dine er, hvor nært knyttet de er til deg, og om de har andre omsorgspersoner i Norge.

Ved denne vurderingen er det spesielt viktig at du får frem hvilket forhold du har til eventuelle barn og om du har samvær med dem. Hvis du har hovedansvar for barna, og/eller noen av barna har spesielle behov som gjør det nødvendig at du bor sammen med dem, bør du påpeke det. Samvær med barna kan du som sagt dokumentere ved å sende inn samværsavtale og eventuelt utskrift av besøksjournalen fra fengselet hvis du får besøk av barna dine mens du soner.

Hvis barna er over 7 år, eller yngre, men modne nok til å ha egne meninger, har de en rett til å bli hørt før du utvises. Det vil si at barnet selv eller gjennom andre har en rett til å få si hva de mener

om utvisningen. Det går for eksempel an å legge ved et brev fra barnet som beskriver hva han eller hun mener om utvisningen og hvordan det vil påvirke ham eller henne.

Hvis barna er over 18 år, har hensynet til dem mindre å si for om du kan utvises eller ikke.

4.4 Innreiseforbudets varighet

Som nevnt betyr utvisning at det er ulovlig for deg å komme tilbake til Norge for en viss periode, og noen ganger for resten av livet. Innreiseforbudet blir vanligvis satt til to, fem, ti år eller for resten av livet, men UDI kan også fastsette et annet tidsrom.

Når UDI skal bestemme hvor lenge du er utvist fra Norge, vurderer de dette ut fra de samme forholdene som nevnt over. De ser først og fremst på hvor alvorlig lovbruddet du er dømt for er, og om det foreligger gjentakelsesfare. Hvis du har blitt utvist fra Norge før, vil du som regel få et lengre innreiseforbud enn det fikk første gangen.

Videre vil de vurdere hvilken tilknytning du har til Norge. I denne vurderingen er det særlig viktig om du har barn. Hvis du har barn i Norge som fortsatt har samvær med, er det viktig at du viser til dette, og det er fint om du kan dokumentere det.

5. KORT OM VERN MOT RETUR

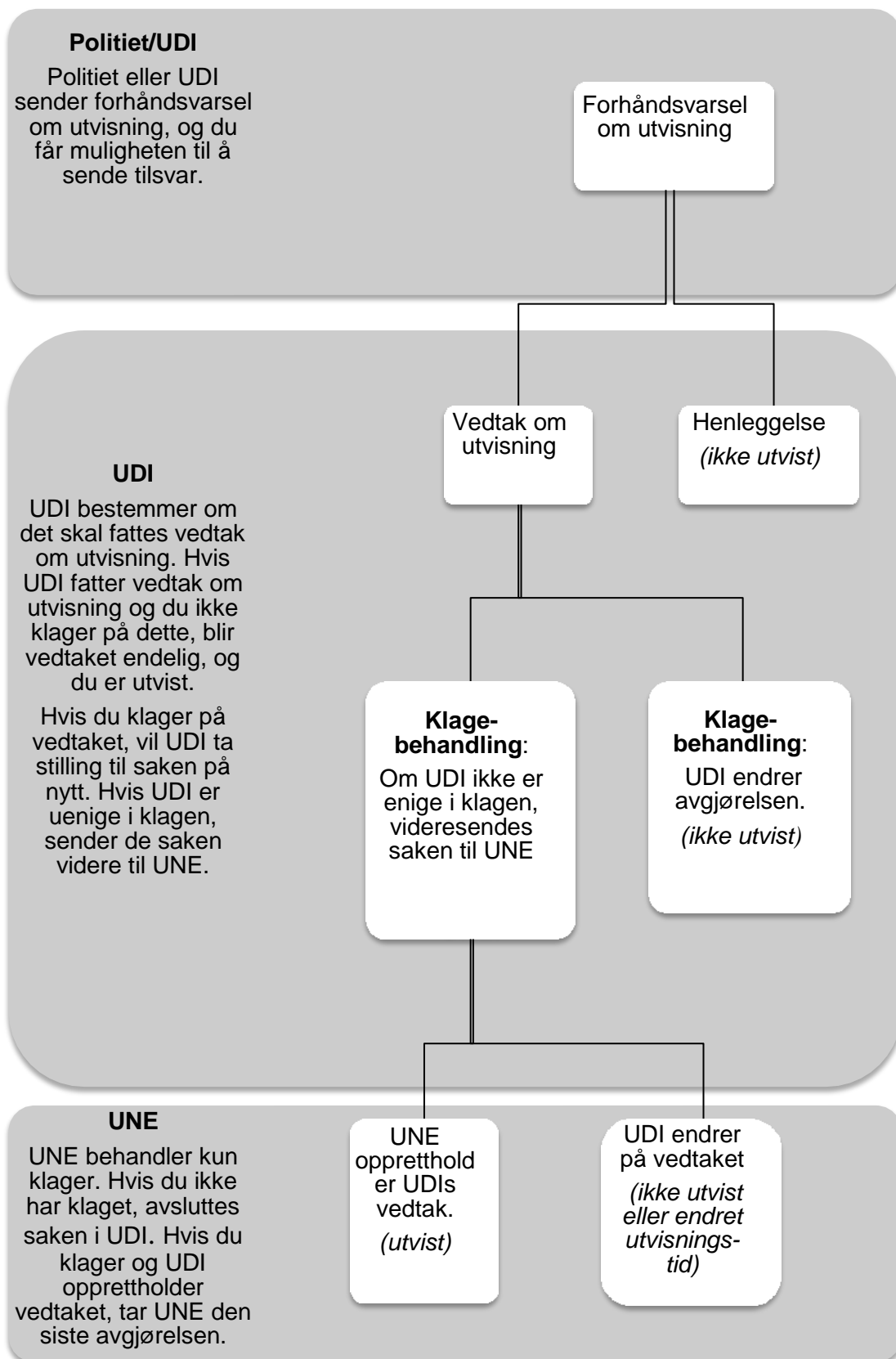
Myndighetene må alltid vurdere om du er vernet mot retur før de kan utvise deg. Hovedregelen er at du er vernet mot retur hvis du risikerer å bli sendt til et område hvor du *enten*:

- ...har en «velbegrunnet frykt» for å bli forfulgt på grunn av etnisitet, avstamning, hudfarge, religion, nasjonalitet, medlemskap i en spesiell sosial gruppe eller pga. politisk oppfatning, *eller*
- ...står i en «reell fare» for å miste livet, bli utsatt for tortur, få straff eller bli utsatt for umenneskelig eller nedverdiggende behandling. Det samme gjelder hvis myndighetene ønsker å sende deg til et sted hvor det er fare for at du kan bli sendt videre til et slikt område.

Denne vurderingen ligner på den som gjøres i asylsaker. Det er situasjonen på det tidspunktet myndighetene planlegger å utsende deg som er avgjørende.

Norske myndigheter legger i utgangspunktet til grunn at andre EØS-land tar vare på sine egne borgere, så det er svært sjelden at EØS-borgere er vernet mot retur på dette grunnlaget.

Hvis du lurer på om noe av dette er aktuelt for deg, kan det være nyttig å ta kontakt med Norsk Organisasjon for Asylsøkere (NOAS) (se punkt 10 for kontaktinformasjon)



6. SAKSGANGEN

6.1 Oversikt over saksgangen

Skjemaet på forrige side viser kort gangen i en utvisningssak. Det første som skjer er at **Politiet eller UDI sender et forhåndsvarsel om utvisning.**

Et forhåndsvarsel om utvisning er en beskjed fra politiet eller UDI om at myndighetene *vurderer å utvise deg*. Forhåndsvarselet betyr *ikke* at du *er* utvist. Du blir ikke utvist før UDI eventuelt velger å fatte et utvisningsvedtak.

Når det opprettes en utvisningssak mot deg skal du få mulighet til å uttale deg i saken. Det er dette du gjør i tilsvaret til forhåndsvarselet. I tilsvaret må du prøve å forklare til UDI hvorfor du mener at det er galt å utvise deg (se punkt 4 om vilkårene for utvisning).

I forhåndsvarselet står det hvor lang tid du har på å svare på forhåndsvarselet. Hvis du ikke rekker å svare innen fristen bør du likevel sende inn et tilsvare. Myndighetene kan nemlig behandle tilsvaret selv om det er kommet inn for sent, men i så fall bør du prøve å gi en forklaring på hvorfor du ikke rakk å levere det i tide.

Tilsvaret leveres til din lokale politistasjon eller til UDI. Hvis du sitter i fengsel kan du få hjelp av en kontaktbetjent til å fakse det eller sende det i posten.

Det neste som skjer er at **UDI vurderer om du skal utvises.** Hvis du ikke har svart på forhåndsvarselet, ser UDI kun på dokumentene politiet har sendt dem. Det er derfor veldig viktig at du svarer på forhåndsvarselet, slik at UDI også kan ta hensyn til dine innspill når de vurderer om de skal utvise deg.

Hvis UDI synes det er feil å utvise deg, **henlegger** de saken. Saken er da avsluttet, og du er ikke utvist.

Hvis UDI er enige med politiet i at du bør bli utvist, fatter de et **vedtak om utvisning**, og sender det til deg. Hvis du får et vedtak om utvisning, betyr det at du er blitt utvist. Men før vedtaket får endelig virkning, får du muligheten til å **klage**.

I en klage skriver du på samme måte som i forhåndsvarselet hvorfor du mener du ikke bør utvises (se punkt 4 om vilkårene for utvisning). Det er fint om du kan legge ved dokumentasjon på påstandene dine. Under pkt. 7 ser du et forslag til hvordan en klage kan se ut.

UDIs vedtak vil inneholde en *klagefrist*. Klagefristen skal være på minst tre uker. Hvis du ser at du får dårlig tid til å skrive ferdig klagen innen fristen, bør du sende inne en *fristavbrytende klage*. I en fristavbrytende klage skriver du at du klager på vedtaket, og at du sender mer informasjon om hvorfor senere. Da får du som regel to uker fra du sender brevet til å gjøre ferdig klagen. På vår nettside jussbuss.no finner du et skjema som viser hvordan en fristavbrytende klage kan se ut. Du kan også ringe UDI for å be om en utsatt frist (se punkt 10 for kontaktinfo).

Hvis du ikke klager innen fristen, betyr det at vedtaket blir *endelig*. Når vedtaket er endelig betyr det at du er utvist, og at du ikke lenger har noen rett på at myndighetene skal høre på deg hvis du mener at utvisningen er feil. Derfor er det veldig viktig at du klager innen fristen hvis du mener at du ikke bør utvises.

Selv om klagefristen er passert, kan du allikevel sende inn en klage og håpe at myndighetene ser på den. I så fall bør du prøve å forklare hvorfor du ikke rakk å klage innen fristen.

Hvis du finner frem til nye opplysninger eller dokumentasjon som du ikke fikk sendt med i klagen, kan du ettersende dette til UDI, selv om klagefristen har gått ut.

Hvis du klager på vedtaket, ser UDI på klagen og vurderer om de vil gjøre om på vedtaket sitt. Hvis de fortsatt mener at du skal utvises, sender de saken **videre til UNE**.

UNE tar den siste avgjørelsen i saken. UNE ser på klagen du har skrevet og vedtaket fra UDI, og vurderer om de synes det er riktig at du skal utvises. Hvis UNE er enige med deg i at du ikke bør utvises, fatter de et vedtak hvor de gjør om på UDI sitt vedtak. Da er saken avsluttet, og du blir ikke utvist.

Hvis UNE er enige med UDI i at du bør utvises, fatter de et vedtak om det. Da er utvisningsvedtaket *endelig*, og du har ikke lenger noen rett til å klage på vedtaket. Det kan også hende at UNE

mener at du bør utvises, men at de gir deg et kortere innreiseforbud enn det UDI mente du burde få.

Etter at UNE har avsluttet sin behandling av saken, er saken ferdigbehandlet. Da har du ikke lenger noen rett til å få myndighetene til å høre på deg hvis du mener at utvisningen er feil. Men hvis du vil forsøke å overbevise dem en gang til, går det an å sende inn et brev hvor du forklarer hvorfor du mener dette. Dette kalles en **omgjøringsbegjæring**.

Det er ikke sikkert at UNE vil bruke mye tid på å se på en omgjøringsbegjæring, men det kan hende at de er enige med deg og gjør om på utvisningen. Dette er først og fremst relevant hvis du har noen *nye faktiske opplysninger eller dokumentasjon* som ikke har kommet frem under den tidligere behandlingen av saken.

Etter at saken er ferdigbehandlet av UDI eller UNE, er det også mulig å **ta saken til domstolene**. Hvis du vil gjøre dette kan du finne en advokat på www.advokatenhjelperdeg.no. Husk at det kan koste mye penger å ta en sak til retten.

6.2 Utreisefrist og utsatt iverksettelse

Både vedtak fra UDI og vedtak fra UNE vil inneholde en *utreisefrist*. Dette er fristen du får for å forlate Norge. Hvis du ikke reiser fra Norge innen denne fristen, kan politiet uttransportere deg med tvang, og du kan bli nødt til å betale kostnadene for dette.

Hvis du vil klage på utvisningen kan du be om det som kalles *utsatt iverksettelse*. Hvis du får utsatt iverksettelse får du lov til å være i Norge frem til klagen er behandlet ferdig hos UNE. Får du ikke innvilget utsatt iverksettelse, har du plikt til å forlate landet innen utreisefristen.

7. HVORDAN SKRIVE TILSVAR/KLAGE

Som tidligere nevnt kan du sende tilsvaret til forhåndsvarselet før vedtak, og klage til UDI etter at det eventuelt er fattet vedtak. Under er et forslag til hvordan en slik klage/tilsvare kan se ut. Det er lurt å ta utgangspunkt i det som står under punkt 4 om vilkårene for utvisning, og særlig med vekt på det som står under punkt 4.3 om forholdsmessighetsvurderingen. Du bør sende med

dokumentasjon på det du skriver, for eksempel legeerklæringer, attester fra tidligere arbeidsgivere, vigselsattest, fødselsattest og besøksjournal fra fengselet.

Det er også viktig at du får med referansenummeret (DUF-nummeret) i klagen. Dette nummeret vil du finne på alle brev fra UDI.

<i>Ditt lokale politikontor</i>	
<i>Deres adresse</i>	
<i>Deres postnummer</i>	
	<i>Dato</i>
<i>Ditt navn</i>	
<i>Din adresse</i>	
Referansenummer (DUF-nummer): 1234 56 789	
KLAGE PÅ VEDTAK OM UTVISNING/TILSVAR TIL FORHÅNDSVARSEL OM UTVISNING –BORGER AV HJEMLAND - FORNAVN- ETTERNAVN- FØDSELSDATO	
Viser til vedtak om utvisning/forhåndsvarsel fattet <i>dato</i> . Klagefristen/tilsvarsfristen ble satt til <i>dato</i> . Klagen/tilsvaret er derfor fremmet i tide.	
Jeg har oppholdt meg i Norge som <i>arbeidstaker/familiemedlem/student</i> siden <i>dato</i> .	
Jeg vil gjerne komme med opplysninger vedrørende forholdsmessighetsvurderingen. Jeg vil be om at det tas hensyn til:	
<i>-opplysninger om forholdets alvor gjentakelsesfare</i> <i>-opplysninger om betydning overfor deg selv</i> <i>-opplysninger om betydningen overfor din familie</i>	
Jeg ber også om utsatt iverksettelse av vedtaket.	
Med vennlig hilsen,	
<i>(underskrift)</i>	
<i>Fornavn etternavn</i>	
<i>Vedlegg 1: Tittel</i>	
<i>Vedlegg 2: Tittel</i>	
<i>Vedlegg...</i>	

Du må fylle ut det som er merket med *kursiv* selv. Alle vedlegg merkes med vedleggsnummer, navn og DUF-nummer.

Hvis du vil ha råd om hva du kan skrive i tilsvaret/klagen, kan du ta kontakt med Jussbuss, så kan vi se nærmere på saken din.

Telefonnummeret vårt er 22 84 29 00. Ettersom det er frister for å skrive tilsvare og klage, er det fint om du kontakter oss så fort som mulig etter at du har mottatt forhåndsvarsel/vedtak.

8. OPPHEVELSE AV INNREISEFORBUDET OG KORTVARIG BESØK

Hvis du blir utvist, er det senere mulig å søke om *opphevelse av innreiseforbudet*. Med «opphevelse» menes at innreiseforbudet fjernes, og at du ikke lenger er utvist fra Norge.

Hovedregelen er du kan søke om opphevelse ett år etter at du reiste ut fra Norge. I søknaden må du vise til *nye forhold* som tilsier at det er uforholdsmessig at du fortsatt skal være utvist (se punkt 4.3).

Det er også mulig å søke om tillatelse for å komme på *kortvarig besøk* til Norge. Det må være snakk om en spesiell hendelse, for eksempel en begravelse.

Søknad om opphevelse av innreiseforbud sendes fra den norske ambassaden i hjemlandet ditt eller et annet land hvor du har lovlig oppholdstillatelse. Du må møte opp personlig på ambassaden når du søker.

9. RETTSKILDER

Hovedreglene for utvisning av EØS-borgere finnes i utlendingsloven § 122 og § 124.

Hvis du vil se litt mer på reglene, kan du også se på UDIs rundskriv RS 2010-122 hvor det gis detaljerte beskrivelser av hvordan UDI vurderer ulike typer lovbrudd osv.

Disse og andre relevante rettskilder kan du finne på www.udiregelverk.no

10. KONTAKTINFORMASJON

Utlendingsdirektoratet (UDI):

Postboks 2098 Vika

0125 Oslo

Tlf.: 23 35 15 00

Utlendingsnemnda (UNE):

Postboks 2108 Vika

0125 Oslo

Tlf.: 21 08 50 00

Politiets utlendingsenhet:

Postboks 2098 Vika.

0125 Oslo

Tlf.: 22 34 24 00

Faks: 22 35 37 00

*Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker
(Gjenopptakelseskommissjonen):*

Postboks 8026 Dep.

0030 Oslo

Tlf.: 22 40 44 00

Faks: 22 40 44 01

Jussbuss:

Skippergata 23

0154 Oslo

Tlf.: 22 84 29 00

Faks: 22 84 29 01

NOAS (Norsk organisasjon for asylsøkere)

Torggata 22,

0183 Oslo

Tlf.: 22 36 56 60